

Biz Bir Aile Miyiz

– ErtğrulErdoğan · 24 Temmuz 2015

Bizim ÷lkemizde neden işler genelde iyi gitmez? Bunun sorumlusu siyasiler mi, yoksa kendini yetiştirememiş halkımız mı? Sabah uyandıığımızda birçoğumuzun içini karalar bağlar. Radyo ve televizyondan işiteceğimiz "Son Dakika!" haberlerine irkilir. Kendi kendimize, "Yine mi patlama!" "Yine mi ölüm!" veya "Hiç mi iyi bir haber olmaz" diye hayıflanırız.

Tarih kitaplarını birçoğumuz okuldayken okumuşuz ve sınavlarına da girmişizdir. Nice krallar, padişahlar ve generallerin hayatlarını, savaşlarını, elde ettikleri toprakları, savaşlarda ölen insanların sayısını, yine onların saraylardaki şatafatlı yaşamlarını, aile entrikalarıyla tahta geliş biçimlerini, iktidarlarına karşı gelenleri ise nasıl ilginç yöntemlerle işkence ile öldürdüklerini iğrenerek öğrenmişizdir. Ya halklar ne durumdaydı? Bunları da öğrenmiş miydiniz?

Günümüz dünyasında cahil sayısının milyara dayandığı söylenmekte ve gün geçtikçe de artış göstermektedir. Neden cahil insan yetiştiririz? Veya cahil kalmayı, sonucunda da kalitesiz ve fakir yaşamı tercih ederiz veya ettirmek zorunda bırakırlar? Örneğin, Hindistan denildiğinde aklımıza önce kutsal inekleri, sonra da fakirleri gelir. 'Alman' denildiğinde, disiplinli sonra da çalışkan olduklarını biliriz. Japon denildiğinde ise, çalışkan, bilgili ve en ufak haksızlıkta bile kendisini harakiriyle öldürebilen 'onurlu insan' olarak biliriz. Sonuçta her ÷lke kendi özellikleriyle tanınırlar...

Peki, biz nasıl bir toplumuz? Atatürk'ün işaret ettiği ileri medeniyetler seviyesine yolculuk yaparken neden hep patinaj yaparız? Neden hep birbirimizi kandırırız? Kitap okumada neden gerilerdeyiz? Üstümüzdeki bu ölgünlüğü neden bir türlü atamıyoruz? Bunun sebebi kimlerdir? Siyasilerde bunun suçu nedir? Neden hep birbirimizi çekiştiririz? Kimi iktidarlar aydınlığı ve uygarlığı kendilerine hedef gösterirken, kimileri de neden din eksenli bir yaşam tarzını dayatmaya giderler?

Aslında yaz-boz ikilemi arasında, iki adım ileri, bir adım geri gidiyoruz. Birilerinin yaptığıını, diğerleri bozuyor. Şöyle düşünün ki, Cumhuriyetin kurulduğu yıllarda oluşan Milli Eğitim Politikamız şimdi yerle bir oldu. Ne dört artı dördü kaldı, ne de değişik sistemleri! Yalnız eğitimde mi? Tarım politikamız da keza öyle... Üç tarafı denizle çevrili ÷lkemizde, balıkçılık iflas! Hollanda bile Konya Ovası kadar bir bölgede bizden beş misli tarım ihracatını yapabiliyorsa, biz neden topraklarımızı verimli kullanıp bunu gerçekleştiremiyoruz? Neden insanlarımıza kaliteli ve ucuz ürünler sunamıyoruz? Ve çiftçilerimizi neden zenginleştiremiyoruz?

Terör belası mı? Evet, dört bir tarafımızı terör sardı. Yıllardır PKK ile şimdi de Ortadoğu'daki terör odaklarıyla uğraşmaktan önümüzü göremiyoruz. Verdiğimiz şehitler yanında harcanan paralarla insanlık adına neler yapılmazdı? Etle tırnak dediğimiz halklar artık birbirine yan gözle bakmaya başladı. Siyasi uzantılar bile ellerini uzatmıyor. Kutuplaşmalar had safhada...

Şu günlerde dördüncü kitap çalışması içindeyim. Konusu şimdilik gizli kalsın... Umarım çıktığında keyif alırsınız. Kitap dedim de, çalışmalarımın arta kalan zamanlarda da bol bol kitap okumaktayım. Üyesi olduğum kütüphanemden iki kitap aldım. Atamızın da okuyup sevdiği kitaplar arasında gösterdi, Ecevit'inde okuyup, uygulamalarında örnek aldığı Grigory Petrov'un yazdığı "Beyaz Zambaklar

Ülkesinde" adlı kitabı belki bilmeyeniniz yoktur. Hatta bir kaç kez okuyunuzda olmuştur. Yıllar önce okuduğum bu önemli kitabı, yeniden okudum. Aslında bu kitabı yeni vekil olanların hepsinin okumasını, ayrıca İmamların, bürokratların, öğretmenlerin, işçilerin, memurların, gençlerin, öğrencilerin, ev kadınlarının, eşlerin, daha doğrusu toplumca okunmasının gerekliliğini düşünüyorum.

Finlandiya denilince aklınıza ne gelir? İskandinav'ın soğuk ülkesi mi? Finlandiya'yı gençlik dönemimde 'Pen-Friend' dediğimiz mektup arkadaşımın öğrenmişim. Ve o yıllarda da bu ülkeye hayran kalmıştım. Hep ülkemle mukayese etmişim. Arkadaşım anlattıkça oraya yerleşmeyi bile düşünmüştüm. Sevdiğim ve takdir ettiğim ülkelerin başında geliyor. İsterseniz bir inceleyin, bakın o zaman bu ülkenin dünyadaki gelişmişlikte, ülkesinde yaşayanların mutlu olmasında, basın özgürlüğünde nerelerde olduğunu, kişi başı refah düzeylerini, özellikle de eğitimde nasıl dünyanın birinci ülkesi olduğunu göreceksiniz.

Finlandiya'nın diğer bir adı da "Suomi" yani "Bataklık Arazi" anlamında. Yalnız o bataklık eskidendi. Önceleri İsveç güdümündeki ülke daha sonra Rusya'ya bağlanmış. Ülke de fakirlik, hastalık, geri kalmışlıkla birlikte bataklık içindeki bir ülkeymiş. Ta ki, 1806 yılında Stockholm'de doğan Yohan Vilhelm Snellman'ın fikirleri hayata geçirilinceye kadar. Bu bilgin, filozof şimdiki Fin kültürünü ortaya çıkaran halk öğretmeni, şu gün bile Finlandiya'da özel bir günle anılıyor.

Neler mi yapmış?

Önce, "Ne zaman bizim küçük milletimiz kendi komşularından daha yüksek bir medeniyete sahip olursa, o zaman tehlike ortadan kalkmıştır" felsefesiyle yola çıkarak, yeni Fin aydınlarıyla birlikte, bir kaç genç öğretmen, papaz, avukat ve memurla birlikte halk kitleleri arasında eğitim ve öğretimin yayılması amacıyla adeta büyük bir mücadele başlatmış.

- Aydın olmak, moda uygun elbise, şapka ve kolalı gömlek giymek değildir, Aydın, milletin beynidir. Millet sizi iyi bir öğrenim gördükten sonra bir maaşa konasınız, akşamları kahvelerde iskambil veya domino masasının başına geçesiniz diye okutmamıştır. Bunu böyle yapanlar küflenmiş olan aydınlardır.
- Okumuşların hepsi, ulusal zekâyı geliştirmek, ulusal vicdanı uyandırmak, ulusal iradeyi güçlendirmek zorundadır. Köylülere, işçilere ve kasaba halkının alt tabakasına daha iyi yaşayabileceklerini öğretin!
- Millete nasıl çalışmaları gerektiğini öğretin. Ucuz ve gösterişsiz olmakla beraber; daha iyi yerleşim yerlerinin nasıl yapılacağını gösterin.
- Kendilerinin ve çocuklarının sağlıklarını nasıl koruyacaklarını bildirin,
- Mutlu bir aile yaşamının nasıl kurulabileceğini, erkeğin kadına, kadının da erkeğe nasıl davranacağını, çocukların nasıl eğitileceğini öğretin.
- Kendisinin ve başkalarının kişilik haklarına saygılı olmayı öğretin,
- Milleti, her işi zamanında yapmaya, disiplinli ve düzen içinde çalıştırmaya alıştıran.
- Bütün bu işlerde, millete örnek olun. Kendi aranızda ve halk ile ilişkilerinizde halkın eğitimcisi olun. Bütün Fin halkını bir aile sayın.

Finlileri Uyandıran Bu Bilgin, Eğitimde Neler Yapmış?

Yaz tatillerinde çevredeki öğretmenleri bir yere toplayarak 2-3 haftalık seminerler tertip ederek, öğretmenlerden fedakârlık isteyerek halkı özenle eğitmelerini istemiş. Öğretmenler arasında da

mesleğine yabancı çok kimselerin olduğunu, onların zanaatçı bile olamayacaklarını söylerken şu öğüdü verirdi, "Öğretmenliği bıraksınlar, kendilerine başka iş arasınlar. Gitsinler ticaretle uğraşsınlar. Sekreter olsunlar. Ruh ve gönül işi yapacak insanların görev yapması gereken yerlere onlar değil başkaları gelsin" Shellman, Din Adamlarına Ne Dedi?

Halkın gerçek din adamları olun. Din adamlığının memurluk olmadığını bilin. Papazlar memur değildir. Ödeviniz genel ve özel dini törenleri öylesine yerine getirmekten ibaret değil. Halka, her şeyden önce, temiz olmayı, iyi, doğru hayatı, vicdanlarını uyarmayı, birbirlerini sevmeyi ve iyilik yapmalarını istemiş. Dinleyenleri uyutan kitap diliyle konuşmayın. Açık, diri, hayatın içinden bir din anlayışı verin halka. Kutsal kitaptaki yaşama ihtiyacını hem gençlerde, hem de ihtiyarlarda uygulayın. Finlilerin eğitim uzmanı Shellman'ın, memurlara, askerlere, ebeveynlere, köylülere, işçilere, sanatçılara da ilginç söylemleri vardı. Şimdi uzun uzadıya burada yazmadan en iyisi siz bu kitabı edinip, biran önce okumaya çalışın. Hatta geleceğimiz dediğimiz çocuklarınıza da okutabilirsiniz. Arkadaşlarınıza hediye alırken bile bu kitabı verebilirsiniz.

Shellman'ın futbol konusundaki görüşleri de çok ilginçti. Şöyle diyor bilgin, "Futboldan zevk alanlar, onu bir sanat ve bilim haline getirdiler. Sokaktaki halkın heyecanını canlı tutmak için uğraşan bilgisiz bazı gazeteciler de gençliğin futbol düşkünlüğünü sömürmeye, futboldan uzun süre söz etmeye başladılar. Geri kalmış ülkelerdeki yaşamı düzenlemek ve halkı ekonomik, kültürel ve sosyal yönlerden geliştirmek için ciddi çareler düşünmek gerekir. Bir ülkede kültür emekçileri, halkın düşüncelerini uyandırmakla görevli olanlar nelerle meşguldü?

Gençliğin sporla uğraştığını görerek seviniyorum. Akla uygun hareketler çok önemlidir. Felsefeyi çok ileri götürmüş olan eski Yunanlılar, jimnastiği, güreşi, yarışları çok önemli yerlere çıkarmışlardır. Vücut çalışmaları, vücudun çeviklik ve gücünü artırır. Bunlar sayesinde, boy düzgünleşir, yürüyüş hafifler ve hareketler güzelleşir. Şehirlerdeki evlerde çoğunlukla oturarak geçirilen bir yaşam, sağlığı bozar, kasları gevşetir. Kanı zehirler, insanları tembelleştirir.

Ben futbolda ülkeleri yenmekten övgü değil, Finlandiya'da;

- Güçlü düşünce,
- Büyük işler ve büyük işlere girişme,
- Sütlü inek,
- En iyi yumurta,
- En iyi tohumluk buğday,
- Kar gibi beyaz bez,
- Yeni düşünceler,
- Endüstrileşme,
- Tok millet, gibi isimleri taşıyan dernekler ortaya çıksın...

Yalnız futbolda değil, bilim, sanatlar, ticaret, sanayi, hukuk ve ülkenin imarı konusunda da yenmeliyiz. Bu büyük savaşta sadece futbolcuların kol ve bacak güçlerine dayanmak isterseniz çok ileri gidemezsiniz. Karşıdan gelen topa yön vermek için sağlam bir kafa gerekir...

Ve Gençlere Tavsiyesi:

"Ey Fin Gençleri! Sizin göreviniz, ayak vuruşu ile topu yüksekte göndermek değil; Fin milletinin şerefini

yükseltmek, sevgili vatanımızı her konuda ilerletmek, her tarafta mutluluğu arttırmaya gayret etmektir. Shellman'ın aşısı bize tutar mı? Ne diyelim, yine de darısı ölkemizin başına...

Ertuęrul Erdoğan

23 Temmuz 2015/Bursa

www.erdoganlaedebiyat.com